

Elävät Kaupunkikeskustat ry

Elävät Kaupunkikeskustat ry, Levande Stadskärnor rf

TOIMINTA-/VUOSISUUNNITELMA VUODELLE 2021

Eläviä kaupunkikeskustoja Suomeen jo 24 vuotta

”Tulevaisuus on keskustoissa”

1. TOIMINNAN PÄÄTAVOITTEET

Vuoden 2021 toiminta-/vuosisuunnitelma mukautuu viisaasti sen mukaan, miten epidemiatilanne Suomessa kehittyi tai rauhoittuu. Päivämääriä voidaan siten joutua vaihtamaan tarvittaessa.

Yhdistyksen tavoite on olla keskustakehittäjien vetovoimaisin ja monipuolisin yhteistyöverkosto Suomessa. Tätä tavoitetta edistääkseen:

- Yhdistys vahvistaa elinkeinoelämän ja julkisen hallinnon yhteistyötä kaikilla tasoilla.
- Edistää jokaisen jäsenkaupunkinsa keskustan kehittämistä mm. parhailla esimerkeillä.
- Toimii kaupunkikeskustojen yhteisenä valtakunnallisena edunvalvojana.

Vuonna 1997 perustettu yhdistys on kaupunkikeskustojen kehittämisen valtakunnallisena kattojärjestö. Tavoitteena on kaupunki- ja kuntakeskusten jatkuva kehittäminen eläväksi, elinvoimaisiksi, viihtyisiksi ja kilpailukykyisiksi.

Yhdistys välittää keskustakehittämisen tietotaitoa ja kokemusta elinkeinoelämän, kaupunkien/kuntien, kiinteistönomistajien, palvelujen tuottajien, asiantuntijoiden ja muiden toimijoiden kesken. Yhdistys myös hankkii keskustojen kehittämistyölle julkisuutta ja osallistuu keskustojen kehittämistyön vauhdittamiseen.

Yhdistyksen keskeisin tehtävä on edistää jäsenkaupunkiansa keskustojen kehittämisen pääosapuolten (julkinen hallinto / elinkeinoelämä) välistä yhteistyötä. Tätä yhteistyötä tehdään käytännössä mm. yhdistyksen eri kokouksissa, seminaareissa, projekteissa ja konferenssissa. Yhdistys myös seuraa kaupunkisuunnittelun kehittymistä erityisesti keskustojen osalta.

Yhdistyksen toimintaa kehitetään yhdistyksen Strategia 2025:n mukaisesti.

2. STRATEGIA 2025

VISIO

Suomen keskustat ovat elinvoimaisia.

STRATEGIA

Keskustat ovat kaupunkipolitiikan ydin.

Edistämme keskustojen kehittämistä monipuoliseksi toimintojen, palveluiden ja tapahtumien sekä kohtaamisten ja asumisen paikoiksi, jotka ovat hyvin saavutettavissa eri liikkumismuodoilla.

Verkostomme koostuu kattavasti keskustan kehittämisen eri sidosryhmistä.

Jäsenistömme ja kumppanimme ovat sitoutuneita.

Kehityskuvamme: lisääntyvä tutkimustieto ja elinvoimalaskentamme tuottavat vertailukelpoista tietoa keskustoista.

Toimintamme mukautuu muuttuvaan maailmaan viisaasti.

TAVOITEMITTARIT

Jäsenmäärämme on vähintään 150 vuonna 2025.

Tulorahoituksemme vahvistuu ollen vuosittain keskimäärin 150 000 euroa koostuen jäsenmaksuista, avustuksista, hankerahoituksista, tutkimus- ja kehittämishankkeista sekä konferenssituotoista.

Jäsenistömme edustajat sitoutuvat osallistumalla vuodessa vähintään kolmeen tapahtumaamme sekä vähintään viiden vuoden välein kiinnostuu hallitustyöstämme.

Elinvoimatulosten julkistamiseemme osallistuu vähintään 50 kaupunkia vuoteen 2025 mennessä. Joka vuosi olemme valtakunnallisessa julkisuudessa vähintään neljä kertaa.

3. VUODEN 2021 YKKÖSKÄRJET

Strategia 2025 ”Tulevaisuus on keskustoissa” -pääteema nivotaan kaikkiin kärkiin ja toimintaan. Se toimii yksinkertaisena ja selkeänä kehittämistyökaluna yhdistykselle. Yhdistyksen toiminnan painottuminen myös eri lohkoihin vahvistuu edelleen.

Oman elinvoimalukunsa laskentaan ja sen päivittämiseen osallistuu yhteensä 40 keskustaa. Tikkurilan konferenssin 25.-26.8. houkutteleva ohjelma saa elokuussa yhteensä 150 rekisteröityä osallistujaa.

Syksyllä 2021 päätetään toimintavuoden 2022 ykköskärjestä, jolloin yhdistys täyttää 25 vuotta.

4. ULKOISTA VIESTINTÄÄ VAHVISTETAAN EDELLEEN JA JÄSENTIEDOTUSTA HIOTAAN

Tiedottamista kehittämällä ja omien tapahtumien vaikuttavuutta lisäämällä saadaan laajempaa medianäkyvyyttä syventämään yhteistyötä. Jatkuvasti päivittyvä kotisivumme monipuolinen pääviestintäalusta. ”Pilvi Linna” -blogit ja Podcastit yhteensä noin 50 täydennystä vuoden 2021 aikana kotisivuille. Panostus myös sosiaalisen mediaan jatkuu mm. Twitterissä ja LinkedInissä.

Näin mahdollisuudet uusiin hankerahoituksiin vahvistuvat ja saadaan mukaan uusia yhteistyökumppaneita.

Vuoden 2021 viisi valtakunnallista päämedialähtöä ovat:

- helmikuussa keskustapalkinnon 2021 julkistaminen ko. paikkakunnalla
- 22.4. Tutkimustorstai (osittain / kokonaan virtuaalisesti) esim. Tampereella
- 28.5. valtakunnallisten elinvoimatietojen julkistaminen esim. Vaasassa
- 25.8.-26.8. Tikkurilan konferenssin medianäkyvyys
- lokakuussa keskustatekopalkinnon voittajien julkistaminen voittaneella paikkakunnalla
- 20.11.- yhteisjoulunavauksen nro ”5” yhteismediointi

5. YHDISTYKSEN TÄRKEIMMÄT KOKOONTUMISET 2021

Yhdistyksen kevätkuusi kokous pidetään 22.4.2021 Tutkimustorstain yhteydessä. Syysvuusi kokous on Helsingissä Kuntatalolla 25.11.2021 mahdollisine sopivine jälkialustuksineen.

Hallitus kokoontuu ainakin seuraavat kokoustorstait etänä ja/tai Helsingissä klo 10.30 - 12.30:
- kevätkaudella 4.2., 4.3., 10.6.
- syyskaudella 26.8.(Tikkurilassa varauksella), 23.9., 4.11., (25.11. varauksella)

Sähköinen etäosallistumismahdollisuus mahdollistetaan ainakin teknisesti sopivissa hallituksen kokouksissa.

Valmisteluvaliokunta, joka valitaan hallituksen varsinaisista jäsenistä hallituksen kokouksessa 4.2. puheenjohtajineen, kokoontuu noin kaksi kertaa kevätkaudella ja kaksi kertaa syyskaudella. Valmisteluvaliokuntaan sulautettuna toimii yhdistyksen tutkimus- ja kehittämistoiminta, joka valmistelee ko. asioita esiteltäväksi jokaisen hallituksen alkuun ja vahvistaa yhteistyötä yliopistoihin kaupunkikeskustatutkimuksessa, välittää sopivia tutkimusaihioita maisteritason opinnäytetöihin sekä esittää valmisteluvaliokunnan kautta hallitukselle lupaavien opinnäytetöiden palkitsemista mahdollisilla stipendeillä yhdistyksen taloustilanteen mukaan. Alkuvuoden 2021 päätehtävä on viimeistellä Tutkimustorstain 22.4. ohjelmaa.

Toiminnanjohtajatorstai on 11.2. Kouvolassa kello 10 - 15.

Alueellisten (Suomessa yhteensä kolme aluetta "etelä", "länsi" ja "itä") keskustayhdistysten toiminnanjohtajatapaamisiin kannustetaan tapaamiseensa ainakin maaliskuun loppuun mennessä ja toisen kerran syyskaudella viimeistään lokakuussa. Kutsujina alueittain voivat olla vanhemmat toiminnanjohtajat, jotka ovat 2021 hallituksessa tai ovat olleet hallituksessa aiemmin. Vähintään viiden toiminnanjohtajan toivotaan osallistuvan kerralla jokaiseen alueelliseen tapaamiseen.

Tutkimustorstai on 22.4. kevätkuusi kokouksen kera.

6. KESTÄVÄ KAUPUNKI -OHJELMAN HANKE YMPÄRISTÖMINISTERIÖLLE

Heti tammikuun alusta jatketaan loppuvuodesta 2020 käynnistetty hanke. Ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelmaan liittyvä hanke koostuu kolmesta osahankkeesta.

Vibra eli elinvoima Best Practises esimerkkikaupungeista.

Tapahtumaedellytysten kehittäminen keskustoissa.

Rucola eli ruokakaupat tulevaisuuden keskustoissa.

Osahankkeet toteutetaan yhdessä verkostomme avulla ja ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaiset policy brief -luonnokset ja viimeiseksi yksi kokonaisuuden kokoava policy brief.

Tavoitteena on tuottaa tietoa kaupunkikeskustojen kehittämiseen ja johtamiseen ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys huomioiden.

Avainsanoja ovat: hyvät käytännöt, laaja-alainen kestävyysnäkökulma, tulosten hyöty kaupungeille, kunnille sekä ohjausjärjestelmien kehittämistyölle.

7. TOIMINNANJOHTAJATORSTAI 11.2. KOUVOLASSA

Valtakunnallinen toiminnanjohtajatorstai järjestetään 11.2. Kouvolassa aikaikkunassa kello 10-15. Lähtökohta on, että vähintään noin 10 toiminnanjohtajaa pääsee mukaan.

Toiminnanjohtajatorstaiden yksi keskeinen perustehtävä on tukea uusia toiminnanjohtajia, aktivoida alueellisia kokoontumisia sekä kuulla uusista onnistumisista ”Best Practises”.

8. Keskustapalkinnon voittajan julkistaminen

Keskustapalkinnon voittaja 2021 julkistetaan voittavalla paikkakunnalla alkuvuodesta todennäköisimmin jo helmikuussa. Elokuussa 2020 käynnistetty kilpailu on loppuvaiheessa viimeistään alkuvuonna 2021. Palkintoraati valitsee voittajan ehdokkaista huolellisesti punnituin perusteluin omia jo vuodesta 1999 kehittämiään palkitsemisohjeitaan soveltaen.

Tikkurilan konferenssin yhteydessä 25.8.2021 avataan vuoden 2022 keskustapalkintokilpailu. Hakuaika päättyy 30.10.2021. Palkintoraati 2022 alkaa loppuvuodesta seuloa finalisteja mm. tutustumalla paikan päällä keskustapalkintoa hakeneisiin kehittämishankkeisiin. Hallitus nimeää voittajan 2021 edustajan palkintoraatiin 2022 vaihtona.

9. Vuoden 2021 keskustatekokilpailun avaaminen

Elävät Kaupunkikeskustat ry julistaa huhtikuussa valtakunnallisen kilpailun vuoden 2021 keskustateosta. Toista kertaa järjestettävä uusi kilpailumuoto luotiin ”keskustapalkinnon” (jo vuodesta 1999) rinnalle. Keskustatekokilpailun ehdotusten sisäänjätö on 15.8.2021.

Ehdotuksista toivotaan löytyvän esiin uusia älykkäitä keskustatekoja – niin pienemmistä kuin suuremmista keskustoista – ja näin parhaita virkeitä käytäntöjä (Best Practises) innostamaan kaikkia Suomen keskustakehittäjiä.

Painopiste ei siten ole suurissa euromäärissä, vaan viisaissa oivalluksissa ja luovissa ideoissa. Niitä jokainen Suomen keskustakehittäjä voi soveltaa omien keskustojensa kehittämiseen.

Samalla kannustetaan järjestämään omia paikallisia kaupunki-/kuntakohtaisia aluekilpailuja etukäteen, joiden esim. voittajaa voi ehdottaa tähän valtakunnalliseen keskustatekokilpailuun 2021.

Ehdottajana voi olla keskustayhdistys tai jokin muu kaupungin/kunnan ylläpitämä kehittämysyksikkö. Vain yksi kilpailuehdotus kaupunkia/kuntaa kohden.

Valmisteluvaliokunta valitsee voittajan ja mahdolliset erityismaininnan saaneet syksyn 2021 aikana. Palkinto luovutetaan voittaneessa keskustassa.

10. Tutkimustorstai 22.4. kevätvuosikokouksineen

Tutkimustorstai keskittyy pääteemaan ”Suomen tulevaisuus on keskustoissa”. Seminaari on 22.4. keskustassa esim. Tampereella. Näkökulmana on tulevaisuudessa tutkimuksen ja kehittämisen näkökulmista eri lohkojen suunnasta esimerkiksi:

- yliopistot
- kaupungit ja keskustayhdistykset
- yritykset
- kauppa
- kiinteistöt

Pääaiheena on Suomen tulevaisuus osana kaupungistumista sekä sivuaiheina esimerkiksi kaupunkimainen tulevaisuuden elämäntapa sekä elävien keskustojen tehtävä ilmastonmuutoksen hillitsemisessä sekä tulevaisuuden liikennetkaisuut kuten kaupan aseman vahvistaminen keskustoissa sekä ikääntymisen vaikutukset keskustojen tulevaisuudelle. Aiheet voivat vaikuttaa Tikkurilan konferenssin ohjelmaan eri lohkojen kautta.

Kauppahallit kytetään mukaan tutkimustorstaihin mahdollisen

kauppahalliverkoston perustamiseksi.

11. KÄVELYKATUVIIKONLOPPU ELINVOIMAJULKISTUKSINEEN ALKAA 28.5.

Valtakunnallinen kävelykatuviikonloppu (jo 14. kerta) on 28.- 30.5.2021. Seremoniallinen avaustapahtuma on esimerkiksi Vaasassa 28.5.2021. Tavoitteena on noin puoliltapäivin pirteällä katujulkistamisella saada valtakunnallista mediajulkisuutta kaikille suomalaisille kävelykaduille julkaisemalla päivitettyt elinvoimaluvut noin 40 jäsenkeskustastamme.

Yhdistys toimittaa kävelykatuviikonlopun graafiset aineistot sähköisesti viimeistään noin kuukausi ennen tapahtumaa osallistujille.

Yhteismediamateriaali toimitetaan sähköisesti ko. jäsenistölle maanantain 24.5. aikana paikallisille yhteyshenkilöille paikallisjulkistamisen laadukasta valmistelua varten.

12. KONFERENSSIKAUPUNKI 2022 VALITAAN KESÄKUUSSA

Alkuvuodesta haettavaksi tuleva vuosikonferenssikaupunki 2022 valitaan hallituksessa 10.6.2021, jotta valitun kyseisen kaupungin ennakkomarkkinointi voidaan käynnistää jo Tikkurilan konferenssin 25.8.2021 yhteydessä.

13. KONFERENSSI TIKKURILASSA ELOKUUN LOPUSSA OSITTAIN TAI KOKONAAN ETÄNÄ

Rento toiminnanjohtajatapaaminen ”ketjuketo” on varauksella jo Tikkurilan konferenssin aattona 24.8. klo 17.00-21.00 sopivassa paikassa Tikkurilan keskustassa.

Konferenssi on **25.8. - 26.8.2021 Tikkurilassa**. Pää tavoitteena on saada mukaan 150 rekisteröityä osanottajaa, saavuttaa valtakunnallista medianäkyvyyttä ja kokeilla ensimmäistä kertaa ”insertaktioita” sekä vahvistaa Porissa 2019 aloitettua työpajatyöskentelyä eri lohkoittain.

Konferenssin ohjelma hiotaan toukokuun puoleen välin mennessä. Konferenssi ohjelma on perinteisesti ollut raikas, monipuolinen, elämyksellinen, jopa yllätyksellinen.

Kaksipäiväisessä tapahtumassa tutustutaan Tikkurilan ja Vantaan keskustojen kehittämiseen ja keskustauudistuksiin. Samalla kuullaan ytimekkäitä ammatillisia alustuksia hyvin erilaisista näkökulmista unohtamatta yhteisöllisiä verkottumistilanteita sekä myös paikallista medianäkyvyyttäkin. Alustuksia voi olla yli 20 useissa erilaisissa, jopa yllätyksellisissä, taustaympäristöissäkin.

Tikkurilan konferenssin osanottajatavoitteena on yli 150 rekisteröityä henkilöä sisältäen luennoitsijat ja järjestäjien oman kiintiön (korkeintaan noin 20 henkilöä).

Palautetta konferenssin jälkeen otetaan vastaan sopivalla sähköisellä järjestelmällä, mutta ei aivan täysin nimettömästi.

14. LOKAKUUSSA AMMATILLINEN OPINTOMATKA ”RAD”

Syysopintomatkamme numero ”15” on 7.-9.10.2021 Rotterdam-Amsterdam-Delft -alueelle perustuen Hampuri-Bremen -opintomatkan 2019 linja-autossa tehtyyn avoimeen kyselyyn henkilöesittelyjen yhteydessä. Toteutuminen riippuu epidemiatilanteen kehittymisestä.

Mukaan mahtuu korkeintaan 35 keskustakehittäjää sitovassa ilmoittautumisjärjestyksessä sähköpostitse aloittaen hallituksen jäsenistä ja omien jäsenyhteisöjemme edustajista. Toteutumisehtona on 25 osanottajaa, jonka mukaan laaditaan opintomatkan talousarvio. Ohjelmarunko julkaistaan viimeistään touko-kesäkuussa.

Vaihtoehtokohteena on Tallinna päiväseltään.

15. VIIDES VALTAKUNNALLINEN ”SUOMI 104” -YHTEISJoulunavaus Alkaa 20.11.-

Ensimmäinen valtakunnallinen yhteisjoulunavaus oli 24.- 26.11.2017. Tapahtuma sai ”Suomi 100” -luokituksen. Päätaavoite oli ja on nyt voimistaa kestävästi suomalaista yhteisjoulunavausperinnettä, joka mm. vahvistaa Suomea Joulupukin maana maailmalla, ainoana oikeana sellaisena.

Mukana yhteistapahtumassa 2021 on aktiivisesti vähintään noin 30 kaupunkikeskustaa omine yksilöllisine perinteineen – vanhimmat niistä jo 1940-luvulta.

Yhdistyksen tehtävänä on viidennen valtakunnallisen yhteisjoulunavauksen yhteistiedottamisen koordinointi valtakunnallisille medioille.

Näin yhteisjoulunavauksista on vahvistunut koko Suomeen pysyvä perinne:

- se avaa elävissä keskustoissa aina vuosittain Suomen joulu- ja talvikauden
- käynnistää näyttävästi myös koko Suomen talvimatkailukauden
- vahvistaa samalla aidon suomalaisen joulupukin aseman kansainvälisesti
- tuo kyseisten kaupunkien asukkaille laadukasta elämyksellisyyttä
- lisää yhteisöllisyyttä ja verkottumista ko. kaupungeissa
- vahvistaa ja tukee erikoiskaupan tärkeintä myyntikautta työllisyys- ja verovaikutuksineen alueella
- vahvistaa kaikkien Suomen kaupunkitoimijoiden ja -kehittäjien yhteistyöverkostoa
- synnyttää uusia taloudellisia yhteistyökumppanuuksia ja -mahdollisuuksia

16. SISÄINEN VIESTINTÄ JA MUU TOIMINTA

Yhdistyksen jäseninfo sähköpostitetaan vähintään kerran kuukaudessa noin 20 tiedotetta vuodessa.

Yhdistyksen päivitetystä 24-vuotishistoriikista tehdään sähköinen verkkoversio.

Uusjäsenhankinnan tavoitteena on hallittu vuotuinen jäsenmäärän nettolisäys.

Toiminnanjohtaja tekee virallisia kaupunkivierailuja tarpeen mukaan.

Yhdistys järjestää tarvittaessa esim. Teams-palaverejä ajankohtaisista aiheista.

17. LAINSÄÄDÄNTÖ JA EDUNVALVONTA

Yhdistys osallistuu lainsäädännön arviointi- ja edunvalvontatyöhön koskien esim. MRL:n uudistamista sekä kansallista kaupunkistrategiaa.

18. POHJOISMAINEN KAUPUNKIKESKUSTA -YHTEISTYÖ

Yhdistys pitää yhteyttä Ruotsin sisarjärjestöön Svenska Stadsörnor rf:ään sekä seuraa muiden kaupunkikeskustojen kehittävien ulkomaisten yhdistysten toimintaa.